

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 364/2020-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. septembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Petra Straku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti BM-Trans, spol. s r. o., Kratinova 71, Martin, IČO 30 222 664, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Hronček & Partners, s. r. o., Kálov 1, Žilina, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Róbert Hronček, pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 17 Cb 239/2016 z 11. októbra 2018 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14 Cob 102/2019 z 12. decembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti BM-Trans, spol. s r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozsudkov a s'ťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. marca 2020 doručená ústavná s'ťažnosť obchodnej spoločnosti BM-Trans, spol. s r. o., Kratinova 71, Martin, IČO 30 222 664 (ďalej len „s'ťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 17 Cb 239/2016 z 11. októbra 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Cob 102/2019 z 12. decembra 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

2. S'ťažovateľka v ústavnej s'ťažnosti uviedla, že napadnutým rozsudkom okresného súdu bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi – [REDACTED] [REDACTED] sumu 1 651,50 € spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne od 2. apríla 2016 do zaplatenia, súd tiež zamietol vzájomnú žalobu a priznal žalobcovi voči s'ťažovateľke právo na 100 %-nú náhradu trov konania. Z odôvodnenia predmetného rozsudku vyplýva, že vzťah medzi žalobcom a talianskou spoločnosťou Euroservice di Riontino Michele súd vyhodnotil ako zasielateľskú zmluvu podľa § 601 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, v rámci ktorej mal žalobca vo svojom mene objednať prepravu u s'ťažovateľky, ale na účet spoločnosti Euroservice di Riontino Michele. S'ťažovateľka je toho názoru, že okresný súd nesprávne právne posúdil uvedený právny vzťah. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania, obchodná spoločnosť Euroservice di Riontino Michele požiadala žalobcu (z dôvodu jazykovej indispozície), aby žalobca preložil jej požiadavku na uzatvorenie zmluvy o preprave vecí. S'ťažovateľka poukázala na to, že sám žalobca na pojednávaní na okresnom súde 2. augusta 2018 uviedol, že objednávateľom prepravy bola spoločnosť Euroservice di Riontino Michele.

Táto skutočnosť zároveň vyplýva z listinných dôkazov, a to z mailovej komunikácie z 3. decembra 2015 medzi žalobcom a sťažovateľkou, v ktorej žalobca oboznámil sťažovateľku s objednávkou spoločnosti Euroservice di Riontino Michele a jednoznačne uviedol, že objednávateľom prepravy je práve táto spoločnosť.

3. Sťažovateľka podala proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté napadnutým rozsudkom krajského súdu tak, že krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. Krajský súd v odôvodnení uviedol, že nezistil sťažovateľkou namietané vady, a konštatoval, že rozhodnutie okresného súdu vychádza zo správne aplikovaných a interpretovaných právnych noriem na dostatočne a správne zistený skutkový stav.

4. Sťažovateľka v rámci svojej argumentácie v ústavnej sťažnosti okrem iného uviedla:

„Základným znakom zasielateľskej zmluvy je obstaranie prepravy veci z určitého miesta na iné určité miesto, v mene zasielateľa a na účet príkazcu, a to za odplatu. Ide o zvláštny typ komisionárskej zmluvy, kedy zasielateľ koná vo svojom mene a na účet príkazcu. Predmetom je obstaranie prepravy a zasielateľ musí mať na svoju činnosť oprávnenie (koncesovaná živnosť). ...podstatnou náležitosťou zasielateľskej zmluvy je o.i. to, že príkazca koná vo vlastnom mene. Bez podstatných náležitostí uvedených v zákonom ustanovení sa nemôže jednať o zasielateľskú zmluvu.

Žalobca sám počas konania uviedol, že nekoná vo vlastnom mene, ale v mene spol. Euroservice di Riontino Michele, ktorá mala po uskutočnení prepravy sama za prepravu veci zaplatiť priamo dopravcovi, teda sťažovateľovi. Ak by žalobca pri obstarávaní prepravy konal vo vlastnom mene, tak by sám a vo vlastnom mene objednal aj prepravu tovaru, čo sa však nestalo, a sám žalobca túto skutočnosť v predmetnom konaní aj potvrdil. Je potrebné uviesť aj fakt, že žalobca ako podnikateľský subjekt, nemá oprávnenie na vykonávanie podnikateľskej činnosti - zasielateľstva. Taktiež je potrebné uviesť, že zo žiadneho dôkazu vykonaného v tomto konaní nevyplýva nijaký záväzok spol. Euroservice di Riontino Michele zaplatiť žalobcovi odplatu za obstaranie prepravy.

Na základe vyššie uvedeného má sťažovateľ za to, že súdy nesprávne posúdili vzťah medzi žalobcom a talianskou firmou Euroservice di Riontino Michele, pretože v danom prípade sa nemôže jednáť o zasielateľskú zmluvu z dôvodu absencie základných zákonných znakov zasielateľskej zmluvy.

Z vyššie uvedených skutočností ako aj z vykonaného dokazovania vyplýva, že objednávateľom prepravy bola spol. Euroservice di Riontino Michele, preto medzi žalobcom a sťažovateľom nevznikol žiadny záväzkový vzťah. Sťažovateľ bol v záväzkovom vzťahu len so spol. Euroservice di Riontino Michele založenom zmluvou o preprave vecí, ktorá sa riadila medzinárodným Dohovorom CMR a podporne Obchodným zákonníkom SR. V tomto vzťahu vystupoval sťažovateľ ako dopravca a spol. Euroservice di Riontino Michele ako objednávateľ, ktorý si objednal u sťažovateľa prepravu palivového dreva s miestom nakládky Svätý Jur /SK/ dňa 07.12.2015 a miestom vykládky Casnate con Bernate /IT/ dňa 09.12.2015. Z uvedeného preto vyplýva, že spol. Euroservice di Riontino Michele vystupovala v uvedenom zmluvnom vzťahu so sťažovateľom zároveň aj ako odosielateľ. Vzhľadom na to, že došlo k uzatvoreniu zmluvy o preprave medzi sťažovateľom a spol. Euroservice di Riontino Michele, máme za to, že žalobca a sťažovateľ neboli v žiadnom zmluvnom vzťahu a nie je možné považovať žalobcu za odosielateľa v rámci predmetnej prepravy uskutočnenej sťažovateľom a napriek tomu, že žalobca fyzicky vykonal nakládku tovaru na nákladné vozidlo sťažovateľa...

Súdy pri svojom rozhodovaní opomenuli prihliadnúť na fakt, že medzi žalobcom ako predávajúcim a spol. Euroservice di Riontino Michele ako kupujúcim došlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy na dodávku palivového dreva (práve toho, ktorého prepravu si spol. Euroservice di Riontino Michele objednala u sťažovateľa). Tento právny vzťah sa podľa čl. 4 ods. 1 písm. a) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) spravoval právnym poriadkom Slovenskej republiky, konkrétne Obchodným zákonníkom...

Žalobca so spol. Euroservice di Riontino Michele sa dohodli, že žalobca odošle spol. Euroservice di Riontino Michele tovar prostredníctvom dopravcu, ktorého si spol. Euroservice di Riontino Michele objednal, t.j. sťažovateľa. Tzn., že žalobca si splnil svoju povinnosť z predmetnej kúpnej zmluvy (dodať spol. Euroservice di Riontino Michele tovar) a to odovzdaním tovaru na prepravu prvému dopravcovi, t.j. sťažovateľovi. V predmetnom

prípade došlo odovzdaniu tovaru medzi žalobcom a spol. Euroservice di Riontino Michele ako medzi neprítomnými stranami prostredníctvom tretej osoby (sťažovateľa), teda jedná sa o distančnú dodávku...

Nadalej preto tvrdíme, že žalobca a sťažovateľ neboli v žiadnom obchodnoprávnom záväzkovom vzťahu, z ktorého mohol žalobcovi vzniknúť voči sťažovateľovi nárok na náhradu škody. Taktiež nadalej tvrdíme, že žalobcovi žiadna škoda v predmetnom prípade nevznikla a žalobca len evidoval pohľadávku voči spol. Euroservice di Riontino Michele na úhradu kúpnej ceny za dodaný tovar (žalobca, ako je vyššie uvedené splnil svoju povinnosť dodať tovar spol. Euroservice di Riontino Michele jeho odovzdaním prvému dopravcovi) Skutočnosť, že spol. Euroservice di Riontino Michele neuhradila žalobcovi kúpnu cenu za tovar, nemôže byť kladená na zodpovednosť sťažovateľovi. Uvedené argumenty poukazujú na fakt, že predmetnom konaní nie je žalobca aktívne legitimovaný na podanie žaloby na náhradu škody proti sťažovateľovi. Ak v predmetnom prípade bol niekto oprávnený podľa Dohovoru CMR uplatňovať náhradu škody, tak to bola spol. Euroservice di Riontino Michele ako objednávateľ/odosielateľ v rámci predmetnej zmluvy o preprave...

Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že nie je možné považovať sťažovateľa ako zodpovedného za spôsobenie škody žalobcovi, pretože nie sú splnené zákonom stanovené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu. V prvom rade musí dôjsť k porušeniu povinnosti zo záväzkového vzťahu. Ak neexistuje záväzkový vzťah medzi žalobcom a sťažovateľom, nie je možné hovoriť o spôsobení škody žalobcovi. Ďalším predpokladom je vznik škody. V predmetnom prípade žalobcovi žiadna škoda nevznikla. Žalobca len eviduje pohľadávku voči spol. Euroservice di Riontino Michele. Tretím predpokladom je príčinná súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym konaním. Ani tento predpoklad nie je v predmetnom prípade naplnený pre absenciu prvých dvoch predpokladov. Sťažovateľ trvá na tom, že žalobca nepreukázal naplnenie uvedených predpokladov na vznik škody ani zodpovednosť sťažovateľa za akúkoľvek škodu...

S právnym posúdením a odôvodnením rozhodnutí porušovateľov sťažovateľ nesúhlasí a považuje ich za nesprávne. Sťažovateľ má za to, že vydané rozhodnutia predstavujú porušenie ústavnoprávných a medzinárodnoprávných garantovaných základných princípov (zásad) materiálneho právneho štátu, najmä princípu materiálnej spravodlivosti

a materiálnej ochrany zákonnosti vrátane princípov riadneho a spravodlivého procesu, princípu právnej istoty, a princípu predvídateľnosti práva vrátane predvídateľnosti rozhodnutí orgánov verejnej moci, ako aj princípu ochrany legitímnych očakávaní...

Z vyššie uvedeného dôvodu sťažovateľ vidí markantný zásah do ľudských práv, nakoľko sa sudy nedostatočne zaoberali právnou vecou a nesprávne aplikovali a vykladali zákon ohľadom zmluvných vzťahov medzi stranami sporu a spol. Euroservice di Riontino Michele. Na základe vyššie uvedeného máme za to, že došlo k odopretiu práva na spravodlivý proces na strane sťažovateľa, a to je jasný zásah do základných ľudských práv sťažovateľa.“

5. Sťažovateľka tiež vytkla, že konanie okresného súdu a krajského súdu je protiprávne a svojvoľné, a je toho názoru, že dôvody uvedené v jej odvolaní, tak ako ich definuje Civilný sporový poriadok, boli naplnené a nebol dôvod na potvrdenie napadnutého rozsudku okresného súdu.

6. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces podľa č. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 17Cb/239/2016 zo dňa 11.10.2018 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14Cob/102/2019 zo dňa 12.12.2019.

2. Ústavný súd zrušuje rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14Cob/102/2019 zo dňa 12.12.2019 a rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 17Cb/239/2016 zo dňa 11.10.2018 a vracia mu vec Okresnému súdu Martin na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie v sume 5.000,- EUR, ktoré mu je porušovateľ povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi náhradu trov konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, ktoré mu je porušovateľ povinný zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

7. Alternatívne navrhla rozhodnúť nálezom v rovnakom znení a štruktúre, avšak s obmedzením výlučne na napadnutý rozsudok krajského súdu, ako zásah porušujúci jej základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie.

II.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

16. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

17. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

18. Z postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

19. Podstata základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu tohto základného práva patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

20. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Potreba náležite odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné.

21. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

III.

Predbežné prerokovanie návrhu

22. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom k porušeniu sťažovateľkou označených práv malo dôjsť napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu v konaní o zaplatenie 1 651,50 € s príslušenstvom.

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom okresného súdu

23. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu ústavný súd nemá právomoc na prerokovanie ústavnej sťažnosti, poukazujúc na princíp subsidiarity.

24. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

25. Z uvedeného vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnutý rozsudok okresného súdu, keďže ho už preskúmal na základe odvolania sťažovateľky krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľke ochranu jeho právam.

26. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom krajského súdu

27. Ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom nezistil takú skutočnosť, ktorá by signalizovala ústavne neudržateľný postup krajského súdu nemajúci oporu v zákone. Krajský súd v podstatnej časti odôvodnenia svojho rozsudku uviedol:

«Odvolateľ teda v podstate vytyka rozhodnutiu súdu prvej inštancie, že sa nestotožnil s ním predkladaným hodnotením skutkového stavu a právnym názorom a že okresný súd v konečnom dôsledku vychádzal zo záveru o neunesení dôkazného bremena žalovaného vo vzťahu k jeho obrane. Bolo zrejmé, že okresný súd vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu na zaplatenie sumy 1.651,50 Eur, ktorého sa domáhal na tom základe, že ako odosielateľ odovzdal tovar na prepravu dopravcovi, ktorý tovar nebol prepravený do miesta určenia, bol odovzdaný na inom mieste, to znamená zásielka sa považovala za stratenú, a preto sa domáhal náhrady škody v hodnote tovaru, ktorú hodnotu zaplatil žalobca svojmu dodávateľovi. Okresný súd ustálil okrem iného, že „Nepochybné je a medzi stranami ani nebolo sporné, že záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovaným existuje.“, ktorý záver odvolací súd vyhodnotil napriek odvolacej argumentácii žalovaného ako vecne správny. Z celého prvoinstančného konania bolo zrejmé, že žalobca tvrdil existenciu zmluvného vzťahu (žaloba, vyjadrenia písomné aj ústne pred okresným súdom), na ktorom tvrdení žalobca zotrval. Žalovaný uvedené síce spochybnil, ale odvolací súd tieto jeho tvrdenia nemohol vyhodnotiť ako také, ktoré by v konečnom dôsledku dokázali vyvrátiť závery okresného súdu, v zmysle ktorých „...Pokiaľ ide o vzťah žalobcu a žalovaného, spravuje sa Dohovorom o medzinárodnej cestnej doprave CMR. Z predloženého nákladného listu, s poukazom na kapitolu III, čl. 4 dokladom o uzavretí prepravnej zmluvy je nákladný list, tak za odosielateľa bol označený žalobca, za dopravcu žalovaný s tým, že bolo určené miesto určenia, kde sa má naložiť a vyložiť, čo bolo vo firme príjemcu Euroservice di Riontino Michele. Z pečiatky na samotnom nákladnom liste však vyplýva, že príjemcom tovaru Euroservice di Riontino Michele nebol, teda tovar nebol dodaný príjemcovi určenému v nákladnom liste. Ak žalovaný tvrdí, že došlo len k omylu v pečiatke, s týmto sa súd nestotožňuje a to predovšetkým s poukazom na úradný preklad z talianskeho jazyka, kde sa vyjadroval Autotransporti Simeone Mauro, ktorý podpísal a opečiatkoval

prevzatie dodávky, že hala, kde sa tovar dodáva, má vchody. Jeden je firmy Euroservice di Riontino Michele, kde vodič, ktorý doručil palivové drevo, si mal nechať opečiatkovať vyloženie a druhý vchod, kde bol tovar vyložený, je spoločnosti Autotransporti Simeone Mauro. Tovar bol vyložený pri vchode do firmy, ktorá potvrdila aj prevzatie, ktorá nie je zhodná s miestom určenia dodávky tovaru, teda jednoznačne tú zásielku je možné považovať za stratenú. Pokiaľ ide o hodnotu tej škody, tak súd má za to, že žalovaný zodpovedá za stratu podľa čl. 17 ods. 1 CMR, pretože neprodukoval žiadne dôkazy v zmysle liberačných dôvodov, v zmysle čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 4.“ Pre odvolací súd boli potom ťažiskové závery okresného súdu o existencii zmluvného vzťahu, ktoré boli podopreté listinným dôkazom CMR a tiež nepreukázaním dodania tovaru osobe, určenej žalobcom, pretože ak tovar bol vyložený pri vchode do firmy, ktorá potvrdila aj prevzatie, ktorá však nie je zhodná s miestom určenia dodávky tovaru žalobcom, tak potom táto zásielka tak, ako uviedol okresný súd, nemohla byť považovaná za riadne doručenú a aj podľa odvolacieho súdu je možné považovať za stratenú. Bolo povinnosťou žalovaného vydať tovar osobe určenej žalobcom (oprávnenému príjemcovi), ktorej splnenie v konaní nebolo preukázané. Ak potom žalovaný v odvolaní citoval § 373 ods. 1 Obchodného zákonníka, tak ani táto citácia, spolu s argumentáciou žalovaného, v tejto rovine nepredstavovala priestor na odklon od záverov súdu prvého stupňa, ktorý ťažiskovo konštatoval existenciu zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným s poukazom na CMR a nedoručenie tovaru do miesta určenia daného žalobcom, čoby zmluvného záväzku žalovaného a ak potom žalovaný vyvodzoval nesplnenie podmienok pre priznanie nároku žalobcovi, tak odvolací súd sa s týmto záverom nemohol stotožniť vzhľadom na závery vyslovené vyššie. ...., Základom hodnotiaceho postupu sudcu by okrem ľudských a odborných skúseností mali byť pravidlá logického myslenia, ktoré tradičná logika formuluje do základných logických zásad. Ide o zásadu totožnosti, ktorá vyžaduje, aby sa v určitej úvahe zachovával rovnaký význam použitých výrazov, zásadu vylúčeného sporu, ktorá vyžaduje, že v tom istom čase a za tých istých podmienok nemôže zároveň platiť nejaké tvrdenie a jeho protiklad, zásadu vylúčenia tretieho, podľa ktorej z dvoch protikladných tvrdení musí byť jedno pravdivé, a zásadu dostatočného dôvodu, ktorá vyžaduje, aby každé pravdivé tvrdenie bolo dostatočne odôvodnené...“ (Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 M Cdo 1/2010)...

K námietke odvolateľa o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posudzovaním veci súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné práva účastníka. Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Cdo 4/2009). Takú vadu napadnutého rozhodnutia v posudzovanej veci odvolací súd nezistil a konštatuje, že rozhodnutie okresného súdu sa opiera o tvrdenia a relevantné dôkazy produkované stranami v prvoinštančnom konaní a vychádza zo správne aplikovaných a interpretovaných právnych noriem na dostatočne a správne zistený skutkový stav veci.»

28. Skutkové a právne závery krajského súdu sú v napadnutom (potvrdzujúcom) rozsudku riadne zdôvodnené, rozsudok nevykazuje znaky zjavnej neodôvodnenosti ani arbitrárnosti. Ústavný súd tak nezistil také zásahy do práv sťažovateľky, ktoré by boli z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné. Rovnako nemožno dospieť ani k záveru, že by bol výklad krajského súdu z ústavného hľadiska neospravedliteľný a neudržateľný v takej miere, aby v dôsledku toho mohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľkou označených práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Právne posúdenie sťažovateľkinej veci zo strany krajského súdu je ústavne akceptovateľné a nemá znaky svojvôle alebo arbitrárnosti.

29. Ústavný súd na základe posúdenia obsahu napadnutého rozsudku krajského súdu z ústavne významných hľadísk konštatuje, že krajský súd primeraným spôsobom reagoval na námietky sťažovateľky, ktorá v podanej ústavnej sťažnosti uviedla v zásade totožnú argumentáciu ako v podanom odvolaní, o ktorom bolo rozhodnuté napadnutým rozsudkom krajského súdu. Ústavný súd tu opätovne zdôrazňuje, že nie je ďalšou inštanciou v sústave všeobecného súdnictva, ale nezávislým orgánom ochrany ústavnosti pôsobiacim mimo tejto

sústavy, pričom vo svojej judikatúre sa riadi zásadou minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti preskúmané (napr. IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 64/2010). Z tohto postavenia mu preto neprislúcha posudzovať vecnú správnosť právneho záveru, ku ktorému krajský súd pri interpretácii a aplikácii zákona dospel. Ústavný súd však musel zaujať stanovisko k tomu, či napadnutý rozsudok krajského súdu spĺňal požiadavku ústavnosti (odôvodnenie majúce požadovanú kvalitu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru).

30. Sťažovateľka na strane 6 v podanej ústavnej sťažnosti okrem iného tiež uviedla, že právo na spravodlivý proces bolo porušené predovšetkým tým, že zo strany súdov jej bola odopretá možnosť uplatniť svoj nárok na nariadenie neodkladného opatrenia. Toto svoje tvrdenie nijako nerozvinula ani nepreukázala, javí sa ako zmätočné a nezapadá ani do celkového kontextu jej argumentácie.

31. Skutočnosť, že krajský súd v napadnutom rozsudku zaujal právny názor, s ktorým sa sťažovateľka nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (II. ÚS 122/05). Podľa názoru ústavného súdu sa krajský súd v napadnutom rozsudku takéhoto výkladu či aplikácie zákonného predpisu nedopustil.

32. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a základným právom sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež jej právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by reálne signalizovala možnosť po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vysloviť porušenie ňou označených práv.

33. Na základe uvedených skutočností vzhľadom na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

34. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2020

Martin Vernarský
predseda senátu